

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemam, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. sa četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah so za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljane za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje pent-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnosti, na katero naj se blagovoljno podljeti naročnine reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim je naročnina potekla konec decembra in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Narod“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13	gld.	—	kr.
Za pol leta	6	"	50	"
Za četrt leta	3	"	30	"
Za en mesec	1	"	10	"
Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, na mesec, 30 kr. za četrt leta.				

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16	gld.	—	kr.
Za pol leta	8	"	—	"
Za četrt leta	4	"	—	"
Za en mesec	1	"	40	"

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr. Po pošti sprejemam " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

O slovenski literarnosti.

Iz Rojana pri Tistu 29. decembra.

[Izv. dop.]

Lepe in zares premisleka in preudarka a tudi posnemanja vredne besede govoril nam je nedavno „Slov. Narod“ na prvem mestu to je v uvodnem članku. Edino polje, kjer je nam Slovencem dan denašnji dano izdatno i prosto raditi, je literarno polje. I dela se hvala bog! Rodoljub, ki pozna naše domače književne razmere, sme zadovoljen biti. Ošabni nemški grof ne smel bi več širokoustno trditi, da lehko vso slovensko literaturo pod pazduhu nese. Zadovoljni smemo biti sè številom in z delom

slovenskih pisateljev. Ali kako pa oni z sateljem, naši mladi uže tako lepo in nadejno se razvetojajo literaturi. To je vprašanje kako važno. Pisatelju treba je čitateljev. A ne samo čitateljev v ožjem pomenu besede, treba mu je naravnost rečeno čitajočega občinstva, ki njegovo knjigo kupuje. — Pisatelj, ki se dan denes pri nas Slovencih trudi obširno knjigo pisati in na svitlo dati, gotovo nema drugačega nagona, nego rodoljubje, in drugačega namena, nego svojemu milemu narodu koristiti, kajti naš pisatelj se vsede k delu s prepričanjem, da se mu bude delo, katerega se latja, gmotno škodo in izgubo prizadelo. A navadno pisatelji niso v svili in v zlatu rojeni. Pa naj bi posamezen tudi premožen t. j. zmožen bil take žrtve prinašati, sme li narod to zahtevati, narod, ki mora svojemu nadarjenemu in izobraženemu sinu, ki svojo znanost in nadarjenost vso, svojemu narodu v korist in hasek obrača, hvaležen biti, in hvalo dejanski skazati mu? Govorimo od krito, bodimo praktični v sedanjem praktičnem veku. Mi čitatelji si moramo sami do prave vseobčne književnosti pomoći. Da mi čitatelji! Ne zahtevajmo od naših nadarjenih domovinskih sinov, od naših izvolencev, ljubljencev muz, le žrtve in vedne žrtve, nego segajmo po njihovih spisih. Vsacemu i koliko premožnemu rodoljubu, vsacemu Slovencu bodi naloga in sveta dolžnost, vsako domačo knjigo, ko hitro beli dan zagleda, uvrstiti svojej knjižnici, kupiti jo. Tako bomo v kratkem videli neprisakovani sijajen vspeh. Sam si pomagaj narod moj, in bog ti pomore! Ne drži križem rok, pričakovanje pomeči! Nij je za nas tuje pomoči, to mislim, denes uže vsak optimist izprevidi. Nij je tuje pomoči, temveč velika nevarnost, pogibelj nam preti, ako se ne izdrabimo iz malomarnosti, iz indiferentizma, in oskočimo torej po omenjenem poti našim marljivim pi-

sateljem, naši mladi uže tako lepo in nadejno se razvetojajo literaturi.

Slovenski narod je v svoji celoti duševno bogato obdarjen od narave; podpira naj torej svoje spisatelje, in spravil bode vseume na svoje povrje, na javnost pred svet, na katere bode smel ponosen biti, katere bo sam in ves izobražen svet občudoval, kateri pa bodo sicer v vsakdanosti v pozabljenosti izginoli. To vam bodi priporočilo, to vam bodi „vezilo“ pri nastopu novega leta, dragi čitatelji „Slov. Naroda.“ V tem priporočilu je on tudi obsežen. On, edini slovenski dnevnik, možato tudi v političnem obziru zastopa narodne naše pravice, on ima poklic svetu vsak dan povedati, da smo, da se čutimo Slovence, tudi če nas tlačijo. Tudi njega moramo podpirati, tudi od njega ne moremo zahtevati le žrtve in vedno žrtve! Vsacemu ikoliko premožnemu rodoljubu bodi sveta dolžnost, ne le čitati „Slov. Narod“, nego naročiti se nanj, i tudi mej svojimi i znanci to misel, to sveto dolžnost širiti. Ščen vam pozdrav, srečno vam novo leto! bratje Slovenci. Pomagajmo si sami, in bog nam pomore!!

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 2. januarja.

Graški škop Zwerger je v staroletni pridigi tožil, da je pomanjkanje duhovnikov vedno večje, da se cerkev preganja in take reči.

Dunajski župan Felder je 30. m. m. po novi izvolitvi prisegal. V svojem govoru je deželní c. kr. namestnik omenjal posebno dosedanje zasluge Felderjeve, ter obljudil slobodne, samostalne občinske sklepe kot podlogo našega ustavnega življenja spoštovati in čuvati, do najskrajnejše meje postavne. Župan se je zahvalil in omenil, da občina

Listek.

„Slovenski Narod“.

(Poslano.)

Svet živi denes v veku papirja, kulturni narodi v čri časopisja. Vsak izobražen človek bere denes vsak dan ta ali oni časopis. Na čelu časopisja stoji kot naj starejše in najrazširjenejše politično časopisje. Nam Slovencem denes pač ne more nikdo več oporeči, da nijsmo „kulturni narod“. Ako bi pa to še kdo rekel, temu pokažimo v protu dokaz naše primerno mnogo časopisje. Na čelu našega časopisja stoji denes še zmirom edini naš politični dnevnik „Slovenski Narod“. Na razkriku starega in novega leta pač ne bode odvisno, če ta naš edini dnevnik pred sebe vzamemo, ter ga od vseh njegovih četirih

oglov in po vseh četirih predalih pobliže pogledamo.

Na čelu nosi svoje lepo ime, — ime, katero bode živel, dokler bode še kaj slovenskega naroda živega in zavedenega, za katerega življenje in za svoje se „Sloven. Nar.“ v vsakej svojej številki vojskuje. Razen svojega imena pove na čelu, koliko je star, kolikokrat izhaja, kje je doma, koliko velja, in — ne pozabimo tudi še znamenje plačanega davka. Na koncu lista so pa podpisani trije možje, lastnik, urednik in tiskar. To je „nationale“ „Slovenskega Naroda“.

Glavni spis „Slov. Nar.“ kakor sploh vsakega političnega časopisa je uvodni članek, v katerem se vsakdanja notranja in vnanja politična situacija kakor z bakljo razsvetljuje. Uvodni članek je glas stranke, katero list zastopa, uvodni članek je pole-

mika proti mnjenju protivne stranke. Pisane uvodnih člankov za „Slov. Nar.“ je pri denašnjih okolnostih zelo kočljivo. Pisatev uvodni članek mora urednik tiskovni in kazneni zakon zmirom v mislih imeti, drugači ga — kakor naš narod pravi — pri tej priči hudič vzame. Razni SS. so nastavljeni kakor zadrge okoli lista, ter krožijo okoli njega kakor smrtne pošasti. Na Češkem so baje tudi državni pravniki, kateri so naj več opozicijskih listov konfiskovali, zvezde, in križe, in trake, in rede dobivali, in take „exempla trahunt“ se ve da tudi v Ljubljani. Pisane uvodnega članka je za „Slov. Nar.“ to, kar je za ladijo jadranje med Scillo in Charibdo, kateri pošasti je neki slovenski fitolog prispolobil s „silo in krvido.“ Bog, izgnavši Adama in Eva iz paradiža, zagrozil se je človeškemu rodu, da si bode moral s pôtnim obrazom svoj vsakdanji kruh služiti.

ne more, velikanske premembe o upravi, posebno vtelenje okolišnih krajev, vzdrževati iz dosedanjih dohodkov. On se zanaša in računi na — državno podporo.

Češki list „Posel z Prahy“ neutralen v narodnih razporih mej mlado in staročehi, pravi, da je program mladočehi v vseh točkah tak, ki ga more dr. Rieger sam podpisati izvzemši eno kar staročehi ne odobravajo t. j. vstopa v deželní zbor.

V **hrvatskem** saboru je pri budgetni debati predlagal dr. Makanec naj se izbriše 10.000 gld. dispozicijonsfonda. A njegov predlog je padel z živahnimi izrazi zaupanja, do bana Mažuranića.

Vnanje države.

Iz Dubrovnika se poroča, da vlada v **Črnigori** veliko razdraženje, ker se podgoriška stvar nij rešila Črnogorcem po volji. Turška komisija je namreč spoznala samo štiri osobe krive pokolja v Podgorici. Črno-gorski udje komisije so protestirali in zapustili turško zemljo. Ruski konzul je bil pozvan v Cetinje. Iz tega utegnejo resne stvari nastati.

Iz **Peterburga** se poroča, ka so slednji nepokojo na medicinskej akademiji nastali vsled razporov, mej akademičnimi profesorji samimi. V profesorskem zboru namreč ste se ustanovili dve nasproti ostro stojeci stranki po narodnosti in sicer ruska proti nemškej, h katerej je spadal zloglasni profesor Cion.

V **Španiji** je s starim letom tudi — republika umrla! Princ Alfons je proglašen za kralja in vojska ga je priznala. Vse to je prišlo naglo in nenadno. Bourboni so zopet španski prestol zaseli. Videti je, da je Serrano sam igral z intriganti, kateri so poštenega Kastelarja izpodrinili in potdelali Alfonzu sinu progaune Izabele. — Žalostno je za idealista, videti, kako se stari narodi za svobodo izkažejo nezrele in torej tudi nevredne.

Dopisi.

Iz Logatca 31. decembra. [Izvirni dopis.] V včerajnjem „Slov. Narodu“ štev. 297 sem čital kandidate naše stranke, ter sem si ravno danes namenil volilcem našega kraja kandidate slovenske stranke priporočevati, ali žali bog — zamudil sem. Denes zjutraj namreč pride iz Planine od ondotnega glavarstva poslan K., katerega je tudi njegov „adjutant“ okr. sl. spremljeval, ter se je prav pridno trudil, pridobiti si glase za kandidate nemškatarske stranke, kar se mu je tudi — posrečilo! Pride namreč k enemu volilcu ter mu poda volilni list, kateri je bil uže od zunaj z naslovom, kam naj se pošlje previden. Ker pa volilcem, kandidatje

naše stranke znani nijsi bili mu poda nek listek, na kateremu so bili kandidatje, se ve da nemškatarske stranke zaznamovani ter mu pravi, „da te naj zapiše na list ker ti so kandidatje, katero bodo volili vsi Ljubljancanje“, ter ga sè svojimi zvitimi besedami posilil, da je zapisal njegove kandidate in mu je list, kakor hitro ga je s kandidati napolnil, zopet zaprl in njemu izročil, kakor mu je zapovedal. Namestu, da bi se volilni listi po pošti na županije ali posamezno na vsacega volilca razpošiljali, se je raje zgoraj imenovani pregovarjalec, akoravno nij več, nego 3 volilci v Logatci, semkej pripeljal, ter si z zvijačo vse tri pridobil. Torej se vidi, da vlada vse moči napenja, da zmaga nemškatarska stranka, če tudi postavo prestopa.

Iz Notranjskega 1. januarja. [Izvirni dopis.] Da nij politična stvar to razpuščenje „kranjske trgovinske zbornice“ dokazovati so hoteli naši nasprotniki nemškutarji, da bi s tem nas slepili ter prevrili. Pa to se nij dalo in to so oni odmah spoznali ter videli, ka se na njih limance tako lahko ne usedemo. Torej treba je bilo druge strune napeti, namreč vse, kar so tudi učinili, saj jim je lehko, oni so c. kr. vladni, a vlada ima moč. Bismark pravi: „Jewalt geht vor Recht“, torej, kjer je moč je tudi pravo. Evo torej, kako se zavoljo te nove volitve godi. Prej, nego smo mi mogli izvedeti, kedaj da boste volitev, pridrda gospod komisar iz Postojne z legitimačnimi listi, ter jih okrog g. trgovcem nosi. Kako da se je ta gospod pri tej razdelitvi obnašal, naj dragi čitatelj razvidi iz sledečih vrstic. Prišedški k trgovcu ga gospod k. prav prijazno, kakor še nikoli popred, pozdravi, in še preje, ko mu list izroči, uže prične svojo agitacijo. Rekel je precej vsakemu trgovcu: saj ste mojega mnenja zavoljo volitev, ter prepričan sem, da boste volili te (vladne) kandidate. Pri tej besedi je izlekven list, na kateri so oni napisani bili, forekar podpišite, s tem si tudi pot v Postojno prihranite, kajti tja bo treba iti k volitvi. Kakor tretji agitator fungiral je neki učitelj, kateri je tudi okrog pisaril, sicer on se kaže narodnega, pa „Zima“ je v Ljubljani, torej morajo črni vranovi skupaj leteti, značaja pa ne moramo dosti pri kranjskih učiteljih kupovati ali iskat, ker tu je le številka mala, katera ga posede. Še nekaj: g. komisar pravil je vsacemu trgovcu,

da se mora vsak legitimačni list le njen poslati. Ali mar res to postava terja? Jaz mislim da ne. G. komisar bi morebiti rad to imel, da bi potem lehko kakega konfisciral, ali kali? Upravičeno bi pa morda bilo, ka bi se nekoliko od njega nabranih listov konfisciralo, kajti dosti jih podpiše, ki bi rajši ne. —

Iz Senožeč 1. januarja. [Izv. dop.] Včeraj, t. j. 31. decembra dopoludne, o strašni burji (še psa ne bi nihče iz hiše podil) se pripelje na sanec iz Postojne v Senožeče c. kr. okrajni koncipist vitez Gutmannthal. Na poti je moral sè svojo lastno viteško roko prenašati sani, da je mogel naprej. V Senožeče prišedši hitro pokliče k sebi okrajnega šolskega nadzornika in nadučitelja g. D. in hajdi k trgovcu in v pivovarno. Na obeh krajih prezentira g. Gutmannthal, ces. kr. koncip. v polni uniformi list z napisanimi vladnimi kandidati za trgovinsko zbornico in prigovarja, da slednjič trgovec in pivovarne knjigovodja podpišeta volilna lista. Oba sta bila iznenadjena i kedo se bi ustavljal tako lepo uniformiranemu gospodu. A zdaj ju je sram preklicati. Gospodu okrajnemu šolskemu nadzorniku in nadučitelju bi pač ne bi bilo treba omenjenemu gospodu asistirati; naj pomisli, da Pirkarjeva doba ne bo trajala vekomaj, kaj potem?

Domače stvari.

— (Škandali pri trg. volitvah) so objasnjeni v naših dopisih. Tako nepoštavno se je od vladnih organov na vsej liniji ravnavo. Proti temu nobena poštena stranka ne more vspešno boriti se. — V Ljubljani so magistratni raznašalci legitimačnih listov imeli c. kr. ukaz, nikomur povedati, da bodo ti listi raznašani, in da morajo od 9. do 11. vse raznesti. Precej za njimi, so hodili, vladni agitatorji. — V uradni „Laibacher Ztg.“ je stoprv včeraj volitev objavljena bila, torej zopet nova nepostavnost! Volitve v obrtniški oddelek bodo 15. januarja. V ta oddelek moramo zmagati, ker voli polovico obrtnikov. Kdor koli kak patent plačuje, je volilec v ta oddelek. Naj torej rodoljubi pazijo, da vsaj tu ne pride c. kr. agitacija pred nami. Precej je treba opozoriti ljudij da bog varuj komu volilni list iz roke dati.

— (Škandal!) Čujemo iz najzanesljivejih virov, da našim volilcem nijsi vladni

To prokletstvo za nobenega v tolikoj meri ne velja, kakor za pisca uvodnih člankov „Slovena“. K pomislim na državnega pravnika pride še vsa gorjupost domačega prepira. Urednik „Slovena“ mora vsak dan naj manj tri trne požreti in tri kapljice strupa povzeti. V burnih časih ne manjka predmetov za uvodne članke. Huda je pa ob časih politične tišine. Tačas je treba vsa jadra razpeti, da se kolikor toliko politične sape v ne vjame. Politični uvodni članki so denes to, kar je bila agora v starih Atenah, in forum v starem Rimu.

Za uvodnim člankom pride navadno drugi, dejal bi pouvodni članek. Njegov predmet je navadno rešetanje zakonskih osnov, pa tudi narodno-gospodarske stvari. — Za tem pride obligaten političen pregled. V njem se na kratko pove, kaj je politično-novega v državnem in v deželnih zborih, na

Francoskem in Pruskom, v Rimu in Berlinu, v prekomorskih deželah, pri antipodih in v devetej deželi. — Za političnim pregledom pridejo izvirni dopisi iz vseh šestih kronovin, po katerih razkomadani udje slovenskega naroda stanujejo, iz Dunaja, Zagreba, Budim-Pešte, Belgrada, Bosne, Prage in Peterburga. Če se vsi drugi slovenski časopisi skupaj vzamejo, nemajo vsi skupaj toliko izvirnih dopisov, kolikor jih ima „Slovena“. To nij samohvala, to je konstatovanje faktičnega stanja. — Za dopisi pridejo dnevne novosti, ali tako zvane ‘notice. Muogo nas bralcev „Slovena“ najprej notice preberemo. Muogo pikantnih notic da baje več naročnikov, nego še tako diplomatično pisani uvodni članki. Kakšen prav originalen „samomor“; kedaj so prišle prve črešnje in prve lastavice; krava, ki je tele z dvema glavama povrgla; vremenske prikazni in enake no-

vosti bere baje filisterski svet veliko raje, nego bog ve kaj. — Za dnevnimi novosti pride prostor „javnega govorišča“. Uredništvo za zadružaj te rubrike navadno ne prenema odgovornosti. Javno govorišče je javna arena. Iznenada se prikažeta na njem dva protivnika. Dvakrat, trikrat se na naglem sprimetă, zlasata, spehata, na tla vržeta, po prahu povaljata, in — kakor hitro zaslišita krohot škandalaželnega občinstva — se naglo spet spustita in vsak na svojej strani osramočena iz arene zbežita. Občinstvo je sodnik mej njima, ter tistega za zmagovalca proglaši, ki je svojega protivnika prav „zmahno“ razkožuhal, njemu kliče „Jo triumphe!“ Na javnem govorišču se poštenje brani in napada, se hvala in slava deli in krni, napake grajajo itd. Javno govorišče je mesto za pamphlete, je to za časopis, kar je „gmajna“ za občino. Sicer ima pa javno

raznašalec niti legitimacij v roke dali, ker so se branili vladne kandidate precej podpisati. To dokazemo. Je li to pravna država?

— (Brandstetter contra „Slov. Narod“.) Znano je, da je bil g. Brandstetter, mariborski poslanec, ki je hotel „Sl. Nar.“ tožiti, enkrat propal. Vložil je potem drugo tožbo po svojem advokatu dr. Holcingerju. A odvetnik „Slovenskega Naroda“ g. dr. Moše v Ljubljani je tudi zoper to novo drugo Brandstetterjevo tožbo rekuriral in zopet — zmagal. Brandstetter „Slovenskemu Narodu“ ne more v onem dopisu glede njegovega rudniškega trgovanja z vlogo nič. Vendar v tej zadevi stvar nij končana, da hoče našega bivšega odgovornega urednika zarad zanemarjene dolžnosti pred — okrajno sodnijo tožiti.

— (V ljubljanski čitalnici) je bila na Silvestrov večer živahna veselica. Pevci so nas izvrstno zabavali. Kar nam nij bilo po godu, bila je nedostatna gostilnična postrežba. Pri enacih prilikah naj gospa krčmarica bolj poskrbi, da se ne bode moralo na vsako reč pol ure čakati. — Tudi misel Preširnovo lepo pesen „Luna sije“ — persifirati, nij bila srečna, torej zasluženo — izsikana. Naj se parodirajo druge na pr. nemške pesni, a ne stvari, ki so vsakemu omikanemu Slovencu tako rekoč svete.

— (Kamniška narodna čitalnica) napravi v svoji dvorani svoj redni občni zbor 6. prosinca s sledenim načrtom: a) nagovor predsednikov, b) poročilo tajnikovo o društvenem delovanju minolega leta, c) poročilo blagajnikovo o stanji društvene blagajnice, d) volitev predsednika, blagajnika in 7 odbornikov za prihodnje leto, e) volitev dveh pregledovalcev računov, f) posamezni nasveti in pritožbe društvenikov. Začetek ob 5. uri popoludne. Vsi čestiti društveniki se uljudno vabijo, udeležiti se gotovo občnega zbara.

Odbor.

— (Iz Maribora) se piše goriški „Soči“: Kako živahno živenje bilo je pri nas pred večimi leti, kako pogostoma so bili shodi domoljubov, veselice itd. In kaj pa zdaj? Vse je mirno, vse je tiho, vse spi zimsko spanje po leti in po zimi. Zakaj se čitalnica ne giblje? Ali je mar v slabem materialnem stanju? utegne kdo vprašati. Nikakor ne, ima še premoženja dovolj, samo ljudij nima, ki bi jo oživljali. Nij pa treba misliti, da bi v Mariboru Slovencev ne bilo. Naše mesto Vam

govorišče tudi svojo svitlo stran: lačen prosi kruha, udova s peterimi otroki milodarov, pogorelec pripomoči, in uredništvo drži dragovoljno žakelj za biro milodarov.

„Slov. Narod“ ima tudi svoje pokopališče. Navadni mrliči dobe v izkazih vsak mesec umrlih navadni borni križec. Odličnejšim vreže se črno začvirjen nagrobni kamen. Slovenskim korifejam postavi se pa visoki obelisk v obliki formalnega nekrologa. Tuk poleg pokopališča ima „Slov. Narod“ svoj mali vrtec, ki je s črto, kakor z dolgo šrango od ostalih spisov ograjen. V njem ne rastejo sicer tako dišeče in tako krasobarvne cvetlice, ali celo eksotične rastline, kakor n. pr. v „Zori“, vendar pa ima „Slov. Narod“ vsak dan nov „frišen pušeljc“ za klobukom. — Ne pozabimo še na izkaz došlih tujev v Ljubljano, na loterijske srečke,

ima gotovo $\frac{1}{3}$ Slovencev, vsaj se je mesto največ iz došlih Slovencev množilo. In koliko omikanih Slovencev ti je tu, v vsakem stann je po več zastopnikov slovenske narodnosti. Tu so slovenski odvetniki, notarji, zdravnički, profesorji, učitelji, uradniki, trgovci, itd. In kaj storé vti ti domoljubje za razširjevanje in okrepečevanje slovenskega jezika in slovenske narodnosti? Nič. Toda tudi v druzih obzirih naši domoljubi ničesar ne storé. Posvetni domoljubi nemajo razen svoje zaspanske čitalnice niti enega društva. Nemci in nemškutarji imajo pa prav veliko društva. Kako lehko bi mariborski domoljubi oživeli čitalnico, napravili si slovensko politično društvo, posojilnico itd.

— (Iz srednjega Krasa) se nám piše, da je minoli teden pobelil sneg celi Kras, teden pred tem je bilo pak lepo, južno vreme, da je vse pomrznilo, in se ne upa nikdo iz hiše. — 30. m. m. je hotel nekoven kmet svoje vino peljati v Trst; ko pridejo k celskemu kolu pri Repentabru, se jim voz nagne, držanje je bilo zastonj in voz se prekuene na stran ceste. K sreči nij bilo mnogo škode, ker so bile posode iz hrastovega lesa. Enacih nesreč se je uže letos mnogo pripetilo na našej skladnej cesti, ker pomanjkuje odrivalnikov. — O živinski kugi se nič več ne čuje v tržaški okolici in pripoveduje se, da se prihodnji četrtek odpravijo nastavljeni straže.

— (Iz Gorice) se nam piše: Naša lepa Gorica je zdaj kakemu severnemu mestu podobna; snega leži po mestu polno. Mestjanje pripovedujejo, da enacega nij bilo uže 10 let v „avstrijski Nizzi“. — Goriška čitalnica napravi letošnji predpust 6 plesov in 2 besedi v postu. Veselice po veliki noči in predavanja v postu se bodo ob dotičnem času naznanile. Časnikov ima čitalnica 42 v različnih evropskih jezicih.

— (O dr. Schafferji, zastopniku ljubljanskega mesta) piše dunajska dobro nemška in ustavoverna „Vorstadt-Ztg.“ 11. decem. v tem le spoštljivem tonu: „Da sitzt im Hause als Vertreter der Stadt Laibach ein Herr Dr. Schaffer. Was hatte dieser Herr es nötig, gestern auf die Slovenen loszupauken, ohne irgend eine zwingende Veranlassung? Stimmen denn die Jungslavenen nicht in fast allen Fragen des Staatsrechtes und der Freiheit wie Ein Mann mit der Verfassungspartei? Befestigt man diese doch gewiss höchst erfreuliche Allianz, wenn

na denarni kurs, na tržno ceno, in na oglase slovenskega gledališča.

Zadnja stran „Slov. Naroda“ je javni semenj. Uredništvo nema s tem prav nič opraviti, pač pa opravništvo, ki za inserate „plačevino“ pobira. Tu se blago ponuja in išče, delo ponuja in išče, služba ponuja in išče, denar ponuja in išče, in še celo ženin in nevesta se moreta ponujati in iskat. Reklama kaže v vseh mogočih oblikah svoj iznajdbe talent. Tu je gonja in gnječa za denarjem. Sleparsvo, pustolovstvo, vetrogonstvo, „švindel“ razprostirajo v oglasniku svoje črue krelute. Na svetu je pač uže tako: eden ima žgance, pa mašče nema, drugi pa ima maščo, pa žgancev nema, in ta dva vedno drug drugačeta. Sicer se pa more, če se hoče, tudi v časopisni oglasnik poezija prenesti. V nekej nemškej šaljivej operi se časopisni inserati, lastveniki, krojaški računi,

man mit Spott und Hohn über nationale Bestrebungen sich äußert, die den Reichsrath als solchen doch nicht im mindesten beirren oder ihm gar gefährlich sein können? Lasse man doch den Landtagen, was ihnen zu kommt, und kümmere man sich im Abgeordnetenhaus doch nicht um Dinge, welche vielleicht Abgeordnete von der Qualität des Herrn Dr. Schaffer für „bedeutend“ und „hochpolitisch“ halten mögen, es aber in der That nicht sind.“

— (Popravek.) Lašča so iz Goriške bolnišnici, ne iz „čitalnice“ domov v Renče odpeljali, kakor je bilo napak tiskano v „Sl. N.“

Razne vesti.

* (J. Strelbicky), polkovnik ruskega general-štapa, je izdal v ruskem jeziku knjigo, v koji obravnava površje ruske države za vlade cara Aleksandra II. Evropska Ruska z vsemi rekami, jezeri, otoki in azovskem morjem meri po Strelbickega najnatančnejših merjavah 107.610.72 zemlj. □ milj. Azijanska Ruska z otoki, sladkimi vodami, aralskim jezerom in hvalinskim (kaspičium) morjem pa obsega 292.619.31 □ milj. Iz tega je razvidno, da je azijanska Ruska skoro trikrat večja od evropske, ter da naš brat Rus gospoduje na prostoru, ki zavzema šestino vesoljne zemeljske krogle. — Zarad primerjave dodajemo, da avstrijsko cesarstvo pokriva prostor 11.306 zemlj. □ milj.

* (Vojaki) so se božični večer pretepalni na Dunaji, kakor to poroča vojaški časnik. V neko krmo je namreč prišel Kočevar svoje pomeranče in škatljice ponujat. Nek artilerijsk podoficir stavi, dobi, a pri tem se začne preprije mej njim in pa mej Kočevarem. Iz prepira nastane tepež, da je bil Kočevar s svojim „hoch oder niede“ iz krčme pahnjen. Kočevar gre na policijo. A ko gredo policiji vojake mirit, jih ti natepo, ter izpahajo iz krčme. Koncem zapuste i vojaki krmo ter na ulici v kasarno gredoč naklestijo vsakega policaja. Zopet se slišijo glasovi iz mej ljudstva, naj bi se vojakom nošenje orožja zvunaj službe ne dopuščalo.

* (Časnikov v Parizu) zdaj izbaja 754, nekaj vsak dan, nekaj na teden, nekaj na mesec. Od zadnjih se bavi njih 53 s teologijo, 63 s pravoslavljem, 56 s zabavnim berilom, 53 z literaturo, filozofijo, jezikoslojem, etnografijo in bibliografijo, 59 z modrami, 78 z različnimi obrti, 69 z medicino in farmacijo, 25 s pedagogiko, 17 z godbo, 24 z vojaštvom in marino, 18 s poljedeljstvom in vinorejo itd. Število dnevnikov znaša 37, ono političnih „pregledov“ 11. Število provincijalnih političnih listov znaša 562. Od teh jih je 155 vladne ali septenalistične

popotni list in enake stvari pojejo po arijah iz naj glasovitejših oper! Zakaj se taka čast tudi oglasniku „Slov. Naroda“ ne bi pripeti mogla?

Vse to prinaša „Slov. Narod“ vsak dan. Urednik, dopisatelji, korektor, stavci, mašinisti vsi gibljejo dan na dan svoje roke, da zadovoljijo bralcem, naročnikom. Glavna stvar za „Slov. Narod“ pa so, kakor za vsaki list naročniki. Mi Slovenci smo mej slovanskimi narodi to, kar je bil Benjamin mej Jakopovimi sinovi: naj manjši, gledajmo, da budem majki Slavi tudi najmilejši, in to budem s tem dosegli, da jej ostanemo najvernejši. Utrdimo stebre naše narodnosti, katere smo s tolikim naporom po konci postavili in mej katerimi nij najzaduji naš „Slovenski Narod“, zato je dolžnost nas narodnjakov, da ga podpiramo in mu novih podpornikov pridobivati si prizadevamo. —r.

100 legitimistične, 81 bonapartične, 226 pa republikanske barve. Listovi republikancev se tiskajo počez na dan v 221.730 eksemplarjih, oni drugih strank vsega skupaj v 316.330 eksemplarjih.

(Slovenski ali jetika) je po vseh krajih Evrope najbolj razširjena bolezen. Mej vsemi bolezni terja ona največ žrtev. Posebno obiskuje mesta. Akopram pa je tako razširjena, je vendar nekaj podnebij, kjer je nij. Tako postavimo se na Norveškem malo o tej bolezni zna. Na Izlandiji in na farerskih otokih pak je popolnem neznana. Ravnato Kirgizi v ruskih stepah ne vedo ničesa o njej. Spleh pak v Evropi od juga proti severu pojema.

Listnica uredništva: Zopetno prosimo gg. naročnike, da naročnine, reklamacije neprejetih listov, naznani o premembi adres, itd. vse, kar se tiče razpošiljanja lista, ne pošljajo uredniku ali uredništvu, nego naši „Administraciji Slovenskega Naroda“, ker je pri nas uredniško delo ločeno od administrativnega ali denarno-gospodarskega.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri održenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduh, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušehi, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spricval zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih ngradi vse zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo prf vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnosti pri kazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričam sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkrušna tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelstein.

Berlin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spricvalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je užebolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vneti jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha se sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Kölner, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašiji in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsh.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađeni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri održenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastičnih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.

1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funton 10 gold., 12 funton 20 gold., 24 funton 36 gold.

— Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu in ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeči bratje Oberanzmeyr, v Mariboru Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnacher, v Londoni Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarinci usmiljenih sester, v Černovicih pri N. Šnirku, v Oseknu pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradeču pri bratih Oberanzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih, tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih pakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 2. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	69 gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebra	84	90	"
1860 drž. posojilo	111	50	"
Akcije narodne banke	1001	"	"
Kreditne akcije	27	50	"
London	110	50	"
Napol.	8	89	"
U. g. cekini	5	24	"
Srebro	104	80	"

Zahvala in priporočilo.

Alojzij Zechner

si jemlje čast, vsled odstopa in prepričenja dosevanje

,,kavarne Evropa“

vsem svojim p. t. gostom in prijateljem za mnogo brojno, prijažno obiskovanje izrekati najiskrenje zahvalo.

Ob enem prosi

Karel Simon,

kot podvzetnik te kavarne ujudno, dosedaj mu izkazano zaupanje ohraniti tudi bodočno. Njegov prvi nalog bode, ustrezati v vsacem ogledu čestitim gostom po svoje moči.

Črna kava 10 kr.

S odličnim spoštovanjem

Alojzij Zechner. Karel Simon.

Naznanilo.

Podpisani uljudno javlja, da je od 1. januarja 1875 prevzel

,,kavarno Evropa“

v svojo vlastno režijo.

Izborna, solidna postrežba in s posebno dobro kavo in finimi likeri se bode vedno ustrezalo p. t. gostom.

S odličnim spoštovanjem

Karel Simon.

Najnovejše slovenske

F. Cimpermanove „Pesni“

obsegajoče 274 strani mali 8°
se po 60 kr. dobivajo v sledečih bukvarnah:
v Ljubljani Kleinmayr & Bamberg, Giontini,
Klerr, Lercher, Till, „Národná tiskarna“; v
Gorici: K. Sochar; v Celovcu: Ed. Liegel;
v Trstu: G. H. Schimpf; v Ptujem: W.
Blank; v Celji: K. Sochar; v Mariboru:
„Národná tiskarna“. (148—16)

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah.

ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobi i glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., škatla zobnega prahu 40 kr.

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdaj znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom nova moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaj znanimi. Cena košta 80 kr.

Pravo norveško doršovo jetrno olje,

doršovo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnem, proti sušici, kroničnim izpuščanjem na koži in nervoznim bolečinam. Cena originalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzevi prah,

1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo,

1 flaša 50 kr.

Pagliano-sirup

iz Florence, 1 flaša 1 gold.

Voda lancasterske lileje.

gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženó pege in mozoli, in da ozdravi naglo poke, katere se naredi zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaletu, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. Cena flaše 1 gld.

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.